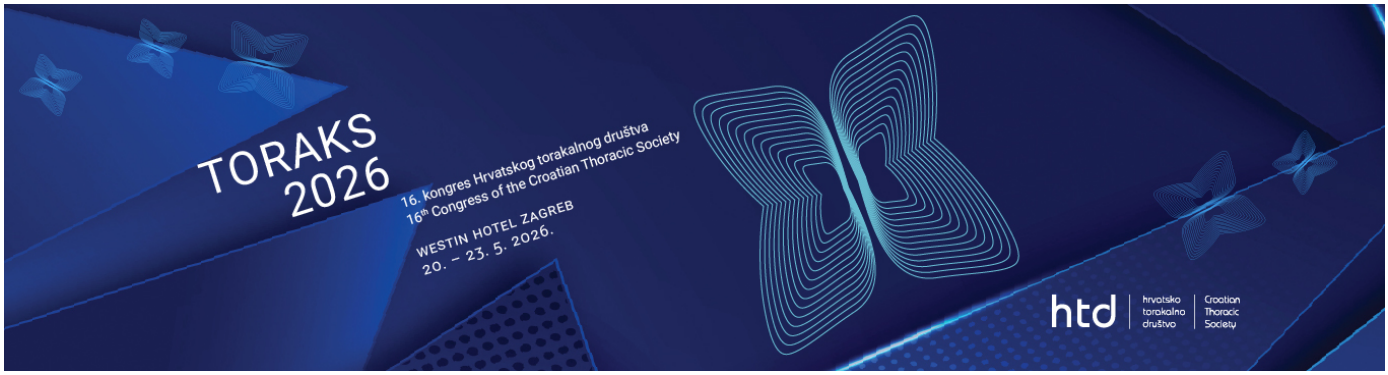

FAKTORI RIZIKA ZA RAZVOJ KOPB-A - KOLIKO MLADI ZNAJU O TOME?

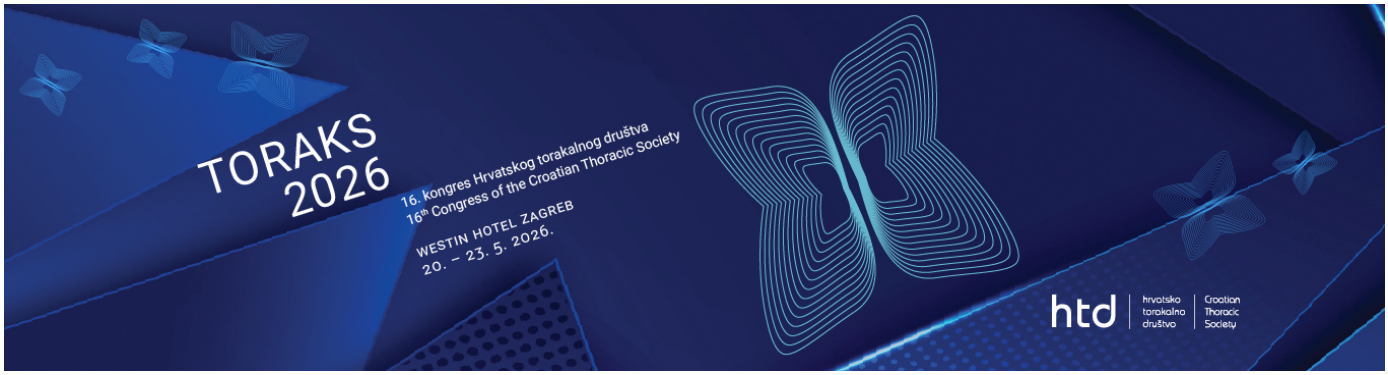
RUDIĆ J.[1], *Radulić I.*[1], *Basioli Kasap E.*[1]

[1] Opća bolnica Zadar, Zadar, Croatia
Klinika za interne bolesti

Objective:

Uvod: Kronična opstruktivna plućna bolest (KOPB) česta je respiratona bolest s rastućom prevalencijom koja značajno doprinosi globalnom morbiditetu i mortalitetu. Iako se povezuje sa starijom životnom dobi rezultat je dinamičkih, kumulativnih i ponovljenih interakcija gena okoliša tijekom života. Dakle rizične izloženosti, osobito pušenje i onečišćenje zraka, započinju već u mladosti stoga je pravovremena informiranost mladih važna za prevenciju i rano prepoznavanje bolesti. Globalna istraživanja pokazuju da je razina znanja mladih o faktorima rizika za KOPB nedostatna.

Cilj: Procijeniti razinu znanja mladih u Zadru o KOPB-u i faktorima rizika te ispitati povezanost razine znanja sa spolom, dobi, informiranošću, pušačkim statusom i poznavanjem osoba oboljelih od KOPB-a.

Materijali i metode: Istraživanje je provedeno u Općoj bolnici Zadar a podaci su prikupljeni anonimnim upitnikom temeljenim na prilagođenoj verziji Bristolskog upitnika znanja o KOPB-u (BCKQ). Prvi dio upitnika sadržavao je pitanja o sociodemografskim obilježjima ispitanika (spol, dob, razinu obrazovanja, mjesto prebivališta, pušački status i poznavanje osoba oboljelih od KOPB-a) a drugi se odnosio se na procjenu znanja o KOPB-u (faktori rizika, simptomi, liječenje i prevenciju).

Rezultati: Anketirano je 200 ispitanika (69 % djevojaka i 39% mladića) a medijan dobi iznosio je 24 godine. Najviše ispitanika imalo je srednju stručnu spremu (64,5%) i gotovo polovica su aktivni pušači (49 %), dok je 17 % ispitanika bivših pušača. O KOPB-u su informirana 76,5 % ispitanika, i to najviše putem škole, interneta (članci, forumi, društvene mreže) te putem zdravstvenog osoblja (liječnik, medicinska sestra, ljekarnik). 76,5 % ispitanika prepoznao je simptome KOPB- a a 62,0% je navelo da liječenje KOPB-a uključuje bronhodilatatore i promjene načina života. Značajne su razlike u broju točnih odgovora između ispitanika koji su bili informirani o KOPB-u i onih koji nisu, ovisno o načinu informiranja. Ispitanici informirani putem zdravstvenog osoblja imali su veći broj točnih odgovora u usporedbi s neinformiranima

Z**aključak:**.Istraživanje pokazuje kako znanje mladih o KOPB-u nije na zadovoljavajućoj razini te da su dob, informiranost i poznavanje oboljele osobe faktori povezani s višim znanjem, dok spol i pušački status nisu pokazali statistički značajnu povezanost. Dobiveni rezultati upućuju na potrebu ciljane edukacije mlađe populacije, osobito neinformiranih ispitanika, pri čemu se kao važni kanali nameću obrazovni sustav, zdravstveno osoblje i digitalni izvori informiranja, s ciljem unaprjeđenja znanja i prevencije rizičnih ponašanja povezanih s razvojem KOPB-a.